

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 15.

KÖZGAZDASÁG ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez
(az értékelő tanárok részére)

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

Amennyiben a vizsgázó tesztjellegű feladatoknál az összes válaszlehetőséget megjelöli, vagy a helyes megoldások számánál többet jelöl meg, akkor nem kap pontot.

A feladat kidolgozása során a vizsgázó tévedés esetén javíthatja a rossz megoldást, de helyes válasznak csak az egyértelmű javítás fogadható el. A bizonylatokon a módosítás csak akkor fogadható el, ha a vizsgázó a szabályos javítás szerint járt el.

Logikai vagy számolási hiba esetén a hibavétés helyén nem jár pont, a további hibátlan lépésekért megadható a pontszám.

VÁLASZTÁST, RÖVID, EGYSZERŰ VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

Feleletválasztásos feladatok

Az 1–8. sorszámú tesztfeladatoknál a sorszámmal megjelölt állításokhoz négy válaszlehetőséget adunk meg, de közülük csak egy helyes. A többi változat vagy csak részigazságot tartalmaz, vagy teljesen hibás. Válassza ki a helyes válasz betűjelét, és írja a feladat után lévő táblázatba!

Figyelem! Csak egy-egy helyes válasz fogadható el. Nem egyértelmű jelölésre pont nem adható. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

1. feladat

(2 pont)

Egy fogyasztó adott jövedelme mellett akkor választ optimálisan, ha

- minél többet vásárol a termékekből.
- a jövedelméből minél több terméket tud megvásárolni.
- az adott pénzüsszezből a lehető legmagasabb hasznossági szintű közömbösségi görbén választ jószágkombinációt.
- a számára leghasznosabb jószágkombinációt szerzi meg.

A helyes válasz betűjele:	c
---------------------------	----------

2. feladat

(2 pont)

A tökéletesen versenyző vállalat gazdasági profitot realizál, ha

- a piaci ár magasabb, mint az átlagköltség minimuma.
- a piaci ár az átlagköltség alatt van, de az átlagos változó költség fölött.
- a piaci ár megegyezik az átlagos változó költség minimumával.
- a piaci ár kisebb mint, a minimális átlagos változó költség.

A helyes válasz betűjele:	a
---------------------------	----------

3. feladat

(2 pont)

A nettó nemzeti jövedelem (NNI) tartalmazza

- a külföldről az országba beutalt transzferek összegét.
- a hazai gazdasági szereplők külföldön szerzett munka- és tőkejövedelmét.
- az amortizáció összegét.
- Az a) és a c) válasz is igaz.

A helyes válasz betűjele:	b
---------------------------	----------

4. feladat

(2 pont)

Ha x és y termék a fogyasztásban egymás kiegészítő termékei, akkor

- ha x termék ára csökken, y termék fogyasztása csökken.
- ha x termék ára nő, y termék fogyasztása nő.
- ha y termék ára nő, x termék fogyasztása nem változik.
- ha x termék ára nő, y termék fogyasztása csökken.

A helyes válasz betűjele:	d
---------------------------	----------

5. feladat**(2 pont)**

A Polgári Törvénykönyv szerint a szerződéshez kapcsolódó, azt megerősítő kötelezettségvállalást jelenti

- a) az előleg.
- b) a kezesség.
- c) a kötbér.
- d) a foglaló.

A helyes válasz betűjele:	d
---------------------------	----------

6. feladat**(2 pont)**

Az az eljárás, amelynek célja, hogy a fizetésektelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a vonatkozó törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek,

- a) a felszámolási eljárás.
- b) a csődeljárás.
- c) a végelszámolás.
- d) a szanálás.

A helyes válasz betűjele:	a
---------------------------	----------

7. feladat**(2 pont)**

A sokaság egy ismerv szerinti rendezésének eredménye

- a.) a statisztikai ismerv
- b.) a statisztikai sor
- c.) a statisztikai tábla
- d.) a középérték

A helyes válasz betűjele:	b
---------------------------	----------

8. feladat**(2 pont)**

Az éves beszámolóban nem része

- a.) az eredménykimutatás
- b.) a mérleg
- c.) a kiegészítő melléklet
- d.) az üzleti jelentés

A helyes válasz betűjele:	d
---------------------------	----------

9. feladat**(2 pont)**

Válassza ki az alábbi felsorolásból azt a két jellemző tulajdonságot, amelyek az összehasonlító statisztikai táblára vonatkoznak! A kiválasztott elemeket jelölje egy X jellel a tulajdonság után álló üres oszlopban!

Nem egyértelmű jelölésre pont nem adható. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

<i>Jellemző tulajdonság</i>	<i>Kiválasztás (X)</i>
Csak egy összesen rovata van.	
Csak összehasonlítással keletkezett sorokat tartalmaz.	X
Tartalmaz csoportosító sorokat.	
Csak csoportosítással keletkezett sorokat tartalmaz.	
Tartalmazhat leírósort is.	X
Több összesen rovata van.	

(Csak a két helyes jelölés esetén jár a 2 pont.)

10. feladat

(2 pont)

Válassza ki az alábbi felsorolásból azt a két jellemző tulajdonságot, amelyek a passzív bankügyletekre vonatkoznak! A kiválasztott elemeket jelölje egy X jellel a tulajdonság után álló üres oszlopban!

Nem egyértelmű jelölésre pont nem adható. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

<i>Jellemző tulajdonság</i>	<i>Kiválasztás (X)</i>
Kamatfizetési kötelezettséggel jár.	X
A banknak követelése keletkezik.	
Banki forrásszerzést, pénzeszközbevonást célzó műveletek.	X
Egyik fajtája a faktorálás.	
A pénzügyintézet pénzkihelyezést végez.	
Kamatjövedelem bevétellel jár.	

(Csak a két helyes jelölés esetén jár a 2 pont.)

Rövid szöveges választ igénylő feladatok

1. feladat

(3 pont)

Egészítse ki helyes állításokká a **NÖVEKSZIK**, **CSÖKKEN** vagy **VÁLTOZATLAN MARAD** kifejezésekkel az alábbi állításokat! Írja a változásnak megfelelő válaszokat a kipontozott részre! A változások egyebek változatlansága mellett értendők.

a) Ha egy termék ára növekszik, akkor a termék kiegészítő termékének kereslete:

CSÖKKEN

b) Ha egy termék ára csökken, akkor a helyettesítő termékének kereslete:

CSÖKKEN

c) Ha a fogyasztók jövedelme csökken, akkor egy normál jószág kereslete várhatólag:

CSÖKKEN

(Minden helyes válasz 1-1 pont, összesen 3 pont.)

2. feladat**(3 pont)**

Egy vállalkozás dolgozói létszámának és termelési értékének kiemelt adatai:

Megnevezés	2016. október	2016. november
Szakképesítéssel rendelkezők száma (fő)	780	785
Női foglalkoztatottak száma (fő)	300	301
Összes foglalkoztatott (fő)	800	805
Termelési érték (E Ft)	30 400	35 200

Jelölje ki az alábbi statisztikai mutatószámok kiszámítási módját (a számítást nem kell elvégeznie)! Írja a mutató kiszámításának módját a kijelölt helyre!

a) Az 1 foglalkoztatottra jutó termelési érték 2016 októberében

Számítás kijelölése: **30 400 / 800** *(1 pont)*

b) 2016 novemberében a női foglalkoztatottak aránya

Számítás kijelölése: **301 / 805** *(1 pont)*

c) A szakképesítéssel rendelkező foglalkoztatottak létszámának változása

Számítás kijelölése: **785 / 780** *(1 pont)*

3. feladat**(3 pont)**

Egészítse ki helyes számviteli állításokká az alábbi mondatokat! Írja a hiányzó szót/szavakat a kipontozott vonalra!

1. A(z) **ÜZLETI ÉV** az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni.
2. A számviteli törvény által kötelezően előírt mérlegséma szerint az éves beszámoló mérlegében a mérlegcsoportokat **RÓMAI SZÁMMAL** jelöljük.
3. A tárgyi eszközök bekerülési értékének **NEM RÉSZÉ** a levonható általános forgalmi adó.

(Minden helyes kiegészítés 1-1 pont, összesen 3 pont.)

4. feladat**(3 pont)**

Az alábbiakban felsorolt, adózási alapismeretekkel kapcsolatos megállapításokról el kell döntenie, hogy igazak vagy hamisak. Írja az állítások alatt található kipontozott helyre a megfelelő szót (igaz/hamis)! Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

1. Idegenforgalmi adó fizetésére kötelezett az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa.

Az állítás: **hamis**

2. Amennyiben a költségvetés egyenlege szufficites, ez azt jelenti, hogy az állam bevételei meghaladják az állami kiadások összegét.

Az állítás: **igaz**

3. A személyi jövedelemadó közvetett adó, mert az adóelőleget a kifizető vonja le a magánszemélytől.

Az állítás: **hamis**

4. Az általános forgalmi adó hozzáadott érték típusú adó.

Az állítás: **igaz**

5. Az általános forgalmi adó alanya minden esetben levonhatja az általa fizetendő adóból a beszerzéseit terhelő adókat.

Az állítás: **hamis**

6. Az adó tárgya az a termék, szolgáltatás, vagyontárgy vagy tevékenység, amelyhez az adófizetési kötelezettség kapcsolódik.

Az állítás: **igaz**

(1-2 helyes válasz: 1 pont ; 3-4 helyes válasz: 2 pont; 5-6 helyes válasz: 3 pont)

5. feladat**(4 pont)**

A nagybetűkkel (A.–F.) jelölt alábbi felsorolásban a biztosítási tevékenység folyamatának lépéseit láthatja, de nem a megfelelő sorrendben.

- A. A szerződés megszűnése
- B. A szerződés hatálybalépése, díjfizetés
- C. Ajánlattétel
- D. Kárrendezés
- E. A szerződés megkötése
- F. A biztosítási esemény bekövetkezése

- a) Állítsa logikai sorrendbe a biztosítási tevékenység folyamatának fentiekben felsorolt lépéseit! Írja az alábbi táblázatba, a megfelelő lépés sorszáma (1–6.) alá a megfelelő betűjelet!** (1 pont)

Nem egyértelmű jelölés nem fogadható el. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

<i>A biztosítási tevékenység folyamatának lépései</i>					
1.	2.	3.	4.	5.	6.
C.	E.	B.	F.	D.	A.

(Csak a helyes sorrend esetén jár az 1 pont)

- b) Az alábbi táblázatban a biztosítási tevékenység folyamatának három lépésével kapcsolatban található egy-egy jellemző leírást. Írja a megfelelő lépés betűjét a leírás előtt található kipontozott helyre!** (3 pont)

Nem egyértelmű jelölés nem fogadható el. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

B	A biztosító kockázatviselésének kezdete, de a felek a kockázatviselés kezdő időpontját illetően ettől eltérően is megállapodhatnak.
A	Bekövetkezik például a biztosítási esemény lehetetlenné válásával (érdekmúlás miatt).
F	A biztosítottnak vagy a szerződés kedvezményezettjének a feltételekben előírt időn belül bejelentési kötelezettsége van. Ennek elmulasztása a biztosítót mentesítheti szolgáltatási kötelezettségének teljesítése alól.

(Minden helyes válasz 1-1 pont, összesen 3 pont)

6. feladat**(4 pont)**

Az alábbi táblázatban különböző, pénzforgalommal kapcsolatos meghatározásokat olvashat. A táblázat alatt található, betűkkel jelölt fogalmak közül válassza ki az adott meghatározáshoz tartozó helyes fogalmat! Az egyes meghatározások előtt található kipontozott rovatba írja be az adott meghatározáshoz tartozó fogalom betűjelét!

Áthúzott betűjel vagy nem egyértelmű jelölés nem fogadható el. Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el.

Fogalom betűjele	Meghatározás
G	Akkor alkalmazzák, amikor a kötelezettek azonos jogcímen több jogosulttal szemben keletkezik tartozása. A kötelezett kötegelve nyújtja be a számlavezető pénzintézetnek. Alkalmazásához a számlatulajdonosnak, és a számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatónak keretszerződésben kell megállapodni.
D	Az utalvánnyal a postahivatalnál és más pénzforgalmi szolgáltatónál is lehet készpénzt felvenni. Előfeltétele, hogy a pénzforgalmi szolgáltató szerződést kössön ezekkel a pénzügyi intézményekkel. Az utalvány két részből áll, a tőszelvényből és az utalványból.
E	Kitöltésének szabályai megegyeznek a készpénzfelvételi utalvánnyal. Kibocsátásával a számlatulajdonos azzal bízta meg pénzforgalmi szolgáltatóját, hogy a rajta megjelölt összeget a megjelölt személynek vagy a benyújtójának a számlakövetelése terhére készpénzben fizesse ki.
J	A jogosult megbízta a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatóját, hogy a fizetési számlája javára, a Magyar Államkincstárnál számlával rendelkező kötelezett számlájának terhére követelését szedje be.

- A. Készpénzáttalás
- B. Készpénzáttalási megbízás
- C. Belföldi postautalvány
- D. Készpénzfelvételi utalvány
- E. Fizetési csekk
- F. Rendszeres áttalás
- G. Csoportos áttalás
- H. Egyszerű áttalás
- I. Csoportos beszedési megbízás
- J. Határidős beszedési megbízás
- K. Azonnali beszedési megbízás
- L. Elszámolási csekk

(Minden helyesen beírt betűjel 1-1 pont összesen 4 pont.)

ÜZLETI SZÁMÍTÁST, KÖNYVVITELI TÉTELSZERKESZTÉST IGÉNYLŐ FELADATOK

1. feladat

(13 pont)

Egy makrogazdaság ismert adatait mutatja a következő táblázat:

<i>Megnevezés</i>	<i>Egység</i>
Bruttó kibocsátás	11 000
Folyó termelőfelhasználás	5 000
Amortizáció	1 100
GDP	6 000
NDP	4 900
Belföldiek belföldön realizált elsődleges jövedelme	4 950
Belföldiek külföldön realizált elsődleges jövedelme	1 250
Külföldiek belföldön realizált elsődleges jövedelme	1 050
GNI	6 200
NNI	5 100
Beáramló másodlagos jövedelmek	800
Kiáramló másodlagos jövedelmek	600
NNDI	5 300
GNDI	6 400

Töltse ki a táblázat üres rovatait! Számítsa ki a hiányzó összegeket! A mellékszámításokat jelölje! A számításokhoz szükséges képleteket is rögzítse!

Mellékszámítások:

$$\mathbf{GDP} = \text{az országban realizált elsődleges jövedelem: } 4\,950 + 1\,050 = \mathbf{6\,000} \quad (3 \text{ pont})$$

(Képlet 1 pont + számítás 2 pont)

$$\mathbf{Bruttó kibocsátás} = \text{GDP} + \text{folyó termelőfelhasználás: } 6\,000 + 5\,000 = \mathbf{11\,000} \quad (2 \text{ pont})$$

(Képlet 1 pont + számítás 1 pont)

$$\mathbf{Amortizáció} = \text{GDP} - \text{NDP} = 6\,000 - 4\,900 = \mathbf{1\,100} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\mathbf{GNI} = \text{hazai gazdasági szereplők jövedelme: } 4\,950 + 1\,250 = \mathbf{6\,200} \quad (2 \text{ pont})$$

$$\text{vagy: } 6\,000 + 1\,250 - 1\,050 = \mathbf{6\,200}$$

(Képlet 1 pont + számítás 1 pont)

$$\mathbf{NNI} = \text{GNI} - \text{amortizáció: } 6\,200 - 1\,100 = \mathbf{5\,100} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\mathbf{GNDI} = \text{GNI} + \text{beáramló másodlagos jövedelem} - \text{kiáramló másodlagos jövedelem}$$

$$6\,400 = 6\,200 + 800 - \text{kiáramló másodlagos jövedelem}$$

$$\mathbf{kiáramló másodlagos jövedelem: } 6\,200 + 800 - 6\,400 = \mathbf{600} \quad (2 \text{ pont})$$

(Képlet 1 pont + számítás 1 pont)

$$\mathbf{NNDI} = \text{GNDI} - \text{amortizáció} = 6\,400 - 1\,100 = \mathbf{5\,300} \quad (2 \text{ pont})$$

(Képlet 1 pont + számítás 1 pont)

2. feladat**(10 pont)**

Vállalkozásunk egyik rendszeres üzleti partnere 6 000 000 Ft-tal tartozik egy korábbi áruvásárlása miatt. A mai nap vevőnk jelezte, hogy jelenlegi likviditási problémái miatt tartozását a fizetési határidő lejártakor nem tudja teljes egészében visszafizetni.

Három ajánlatot tett vállalkozásunk számára:

1. A mai nap megfizeti számunkra a tartozása felét, a többit egy év múlva.
2. Egy év múlva 8%-kal növelt összeget fizet számunkra.
3. Két részletben, félévenkénti törlesztéssel fizeti meg a tartozását, minden fél év végén törlesztve.

A piaci kamatláb 10%/év.

A felsorolt három ajánlat közül melyik ajánlatot fogadná el? Írja a kiválasztott ajánlat sorszámát a kijelölt helyre és röviden indokolja meg választását! Indokolását részletes mellékszámításokkal támassza alá! A kiszámított összegeket egész számra kerekítse! Mellékszámítás nélkül a feladat megoldására nem jár pont.

Az elfogadott ajánlat sorszáma: **2.**

Indokolás: **A 2. ajánlat eredményezi a legnagyobb jelenértéket.**

(A helyes ajánlat sorszáma és a helyes indoklás együtt 2 pont)

Mellékszámítások:

Első ajánlat:

$$PV = 3\,000\,000 + 3\,000\,000 / 1,1 = 3\,000\,000 + 2\,727\,273 = \mathbf{5\,727\,273\,Ft} \quad (2\,pont)$$

Második ajánlat:

$$FV = 6\,000\,000 \times 1,08 = 6\,480\,000\,Ft \quad (1\,pont)$$

$$PV = 6\,480\,000 / 1,1 = \mathbf{5\,890\,909\,Ft} \quad (1\,pont)$$

Harmadik ajánlat:

$$6\,000\,000 / 2 = 3\,000\,000\,Ft \quad (1\,pont)$$

$$10\% / 2 = 5\% \quad (1\,pont)$$

$$PV = 3\,000\,000 / 1,05 + 3\,000\,000 / 1,05^2 = 2\,857\,143 + 2\,721\,088 = \mathbf{5\,578\,231\,Ft} \quad (2\,pont)$$

3. feladat**(13 pont)**

Egy vállalkozás értékesítésének adatai 2016-ban:

A II. félévben értékesített mennyiségek a vállalkozás két terméke esetében: X termék 4 000 darab és Y termék 6 000 darab. A II. félévben az eladási egységárak: X termék 2 200 Ft/darab és Y termék 3 000 Ft/darab.

Az I. félévben értékesített mennyiségek a két termék esetében: X termék 5 500 darab és Y termék 4 500 darab. Az I. félévben az eladási egységárak: X termék 2 000 Ft/darab és Y termék 3 200 Ft/darab.

A feladat megoldása során négy tizedesjegy pontosságig, százalékos formában pedig egy tizedesjegyre kerekítve számoljon!

a) **Állapítsa meg a vállalkozás két termékére az egyedi árváltozások mértékét! Nevezze meg, milyen statisztikai mutatószámot számított!** (2 pont)

X termék egyedi árváltozásának mértéke: **110%**

Y termék egyedi árváltozásának mértéke: **93,8%**

Statisztikai mutatószám neve: **egyedi árindex** (1 pont)

Mellékszámítások:

$$2\,200 / 2\,000 = 1,10 \quad \mathbf{110\%}$$

$$3\,000 / 3\,200 = 0,9375 \quad \mathbf{93,8\%} \quad (1\text{ pont})$$

(Mindkét mutató helyes kiszámítása esetén jár az egy pont.)

b) **Számítsa ki, hogyan alakult a vizsgált időszakban az értékesítés árbevétele a vállalkozás egészére!** (3 pont)

Az értékesítés árbevételének alakulása: **105,5%**

Mellékszámítások:

$$\Sigma q_1 p_1 = 4\,000 \times 2\,200 + 6\,000 \times 3\,000 = 8\,800\,000 + 18\,000\,000 = 26\,800\,000 \text{ Ft} \quad (1\text{ pont})$$

$$\Sigma q_0 p_0 = 5\,500 \times 2\,000 + 4\,500 \times 3\,200 = 11\,000\,000 + 14\,400\,000 = 25\,400\,000 \text{ Ft} \quad (1\text{ pont})$$

$$I_v = \Sigma q_1 p_1 / \Sigma q_0 p_0 = 26\,800\,000 / 25\,400\,000 = 1,0551 \quad \mathbf{105,5\%} \quad (1\text{ pont})$$

c) **Mutassa be számszerűen, milyen tényezők befolyásolták az árbevétel alakulását!** (3 pont)

Mellékszámítások:

$$\Sigma q_1 p_0 = 4\,000 \times 2\,000 + 6\,000 \times 3\,200 = 8\,000\,000 + 19\,200\,000 = \mathbf{27\,200\,000 \text{ Ft}} \quad (1\text{ pont})$$

$$I_p^1 = \Sigma q_1 p_1 / \Sigma q_1 p_0 = 26\,800\,000 / 27\,200\,000 = 0,9852 \quad \mathbf{98,5\%} \quad (1\text{ pont})$$

$$I_q^0 = \Sigma q_1 p_0 / \Sigma q_0 p_0 = 27\,200\,000 / 25\,400\,000 = 1,0708 \quad \mathbf{107,1\%} \quad (1\text{ pont})$$

(Az indexek más súlyozása is elfogadható.)

d) **Értékelje néhány mondatban a b) és c) feladatrészekben kiszámított mutatókat!** (2 pont)

A két termék árbevétele a vizsgált időszakban együttesen és átlagosan **5,5%-kal** nőtt.

Ez a növekedés egyértelműen az értékesítés volumenváltozása hatásának köszönhető, ami **7,1%-kal** növelte az árbevételt. Ugyanakkor az árak kedvezőtlen alakulása átlagosan **1,5%-kal** csökkentette az előző tényező kedvező alakulását.

(Mindhárom mutató helyes értékelése esetén 2 pont.)

e) **Az értékesítés árbevételének abszolút értékben (Ft-ban) történő változását bontsa fel külön ár- és külön volumenhatásra!** (2 pont)

Árváltozás hatása: **– 400 000 Ft**

Volumenváltozás hatása: **+ 1 800 000 Ft**

Mellékszámítások:

$$K_v = 26\,800\,000 - 25\,400\,000 = +1\,400\,000 \text{ Ft}$$

$$K_p = 26\,800\,000 - 27\,200\,000 = -400\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$K_q = 27\,200\,000 - 25\,400\,000 = +1\,800\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

f) Az összefüggések felhasználásával ellenőrizze az e) pontban kiszámított eredményét!
(1 pont)

$$K_v = K_p + K_q = -400\,000 + 1\,800\,000 = +1\,400\,000 \text{ Ft}$$

(A b), c), e) és f) feladatrészekben a mutatók konkrét megnevezése (jelölése) nélkül is elfogadható a helyes megoldás.)

4. feladat

(11 pont)

Vállalkozásunk, a GESZTENYE KFT. (8808 Nagykanizsa, Gesztenyés utca 10., adószám: 213540135-2-41, fizetési számlaszám: 11604254-211056002, ügyvezető Szilvási Árpád, könyvelő Tóth Tihamér, pénztáros Alma Krisztina) termelőtevékenységet folytat.

Vállalkozásunknál az analitika kiemelt adatai 2016 októberében a következők voltak:
Alapanyag analitika adatai:

Kelt	Megnevezés	Mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
10.01.	Készlet	600	800
10.10.	Beszerezés	500	900
10.14.	Utólagos engedmény a 10-i beszerzésre	xxxxxxxxx	10%
10.31.	Felhasználás	1000	xxxxxxxxx

Késztermék készlet analitika adatai:

Kelt	Állományváltozás	Mennyiség (db)	Önköltség (Ft/db)
10.01.	Készlet	200	2 000
10.20.	Elkészült termékek raktárra vétele	800	2 200
10.28.	Értékesítés	Készlet 90%-a	

Tárgyi eszköz analitika adatai:

A műszaki gépek bekerülési értéke 26 500 000 Ft, a tervezett maradványérték 1 500 000 Ft, tervezett teljesítmény évente 5 000 gépóra. Az aktiváláskor tervezett hasznos élettartam 5 év. Októberben 21 munkanap volt, és a gépek 2 műszakban (8 óra/műszak) üzemeltek.

Béranalitika adatai:

A vállalkozás munkavállalóinak létszáma 15 fő. Az október havi bérkölttség 4 000 000 Ft, a munkavállalókat terhelő egyéni járulékok összege 1 000 000 Ft, a munkáltatót terhelő járulékok összege 1 200 000 Ft.

A vállalkozás dolgozói fizetési számlájukra történő átutalással kapják meg a nettó járandóságukat, egy munkavállaló kivételével. Diós Annabella minden hónapban készpénzben kapja fizetését.

Diós Annabella október havi bérével kapcsolatban a következő adatok ismertek: alapbére 240 000 Ft/hó, az október havi bérpótlékának összege 20 000 Ft/hó, október hónapban fizetési előlegtartozás miatt levontak a béréből 30 000 Ft-ot. Az októberben levont egyéni járulékok (nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék) összege: 48 100 Ft. Diós Annabella két kiskorú gyermeket nevel, akik után igénybe veszi a családi adóalap kedvezményt, amelynek összege 83 330 Ft/fő/hó.

Kiegészítő információk:

- Az október 28-án értékesített készlet bruttó eladási ára 5 080 Ft/db.
- Az adó- és járulékmértékek: szociális hozzájárulási adó 27%, nyugdíjjárulék 10%, egészségbiztosítási járulék 7%, munkaerőpiaci járulék 1,5%, személyi jövedelemadó 15%.
- Az általános forgalmi adó mértéke 27%.
- Az októberi bérek kifizetésének napja: november 3.

Számvitel politikai döntések:

A vásárolt készletek készletcsökkenésének elszámolása FIFO módszerrel történik.

A saját termelésű készletek készletcsökkenésének elszámolása átlagos önköltséggel történik.

a) Számítsa ki DIÓS ANNABELLA munkavállalótól 2016 október hónapban levont személyijövedelemadó-előleg összegét! (5 pont)

Levont személyi jövedelemadó összege: **14 001 Ft**

Mellékszámítások:

240 000 Ft + 20 000 Ft = **260 000 Ft** (1 pont)

260 000 x 12 = **3 120 000 Ft** (1 pont)

2 x 83 330 x 12 = **1 999 920 Ft** (1 pont)

3 120 000 – 1 999 920 = **1 120 080 Ft**

1 120 080 Ft x 0,15 = **168 012 Ft** (1 pont)

168 012 Ft / 12 = **14 001 Ft** (1 pont)

vagy

240 000 Ft + 20 000 Ft = **260 000 Ft**

260 000 - 2 x 83 330 Ft = 93 340 Ft

93 340 x 0,15 = **14 001 Ft**

(Ez utóbbi megoldás esetén: a havi bruttó munkabér megállapítása 1 pont, havi adóalap megállapítása 2 pont, levont szja kiszámítása 2 pont.)

b) Nevezze meg a DIÓS ANNABELLA október havi bérének házipénztárból történő kifizetését igazoló bizonylatot! Határozza meg és írja be a megnevezett bizonylat hiányzó adatait a fenti információk alapján! A szükséges mellékszámítást jelölje!

(4 pont)

Bizonylat megnevezése: KIADÁSI PÉNZTÁRBIZONYLAT

A bizonylat kiállítójának neve: **ALMA KRISZTINA**

Keltezés: **2016. november 3.**

Bizonylaton szereplő összeg: **167 899 Ft**

(Bizonylat helyes megnevezése 1 pont. A bizonylat kiállítójának helyes megnevezése és a helyes keltezés együtt 1 pont. A bizonylaton szereplő összeg 2 pont.)

Mellékszámítások:

$$240\,000 + 20\,000 = 260\,000$$

$$260\,000 - 30\,000 - 48\,100 - 14\,001 = 167\,899 \text{ Ft}$$

(A bizonylaton szereplő összegre a két pont csak a mellékszámítás kijelölése esetén adható.)

- c) Válassza ki az alábbi felsorolásból azokat a jellemzőket, amelyek a b) pontban megnevezett bizonylatra vonatkoznak! A kiválasztott elemeket jelölje egy X jellel a tulajdonság után álló üres oszlopban! (1 pont)

Szigorú számadású bizonylat	X
Külső bizonylat	
Összesítő bizonylat	
Belső bizonylat	X
Nem szigorú számadású bizonylat	

(Az 1 pont csak két helyes kiválasztás esetén adható meg.)

- d) Jelölje ki a készpénzes bérfizetés könyvelési tételét! Írja a könyvelési tételt a kipontozott helyre (csak főkönyvi számlaszámokat írjon)! A mellékelt számlatükör szerinti számlaszámokkal jelölje ki a könyvelési tételt! (1 pont)

Könyvelési tétel kijelölése: T 471 K 381

5. feladat

(13 pont)

Az 4. feladatban megadott információk alapján számítsa ki az a)–d) feladatrészekben kért értékeket! Írja a kiszámított értékeket a kijelölt, kipontozott helyre! A mellékszámításokat jelölje!

Azokban a feladatrészekben, amelyekben a feladat kéri a könyvelési tétel kijelölését is, írja a kért könyvelési tételt a kipontozott helyre! A könyvelési tétel kijelölése esetén csak számlaszámokat írjon! A mellékelt számlatükör szerinti számlaszámokkal jelölje ki a könyvelési tételeket!

- a) Számítsa ki a Gesztenye Kft. október havi anyagfelhasználásának értékét! (2 pont)

Anyagfelhasználás értéke: 804 000 Ft

Mellékszámítások:

$$900 \times 0,9 = 810 \text{ Ft/kg}$$

$$600 \times 800 + 400 \times 810 = 480\,000 + 324\,000 = 804\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

Az anyagfelhasználás könyvelési tételének kijelölése: T 51 – K 211 (1 pont)

- b) Számítsa ki a műszaki gépek október havi terv szerinti értékcsökkenésének összegét! (3 pont)

Műszaki gépek október havi értékcsökkenésének összege: 336 000 Ft

Mellékszámítások:

$$\text{Amortizáció alapja: } 26\,500\,000 - 1\,500\,000 = 25\,000\,000 \text{ Ft}$$

$$\text{Tervezett összes teljesítmény: } 5 \text{ év} \times 5\,000 \text{ gépóra/év} = 25\,000 \text{ gépóra}$$

$$1 \text{ gépóra} \text{ra jutó értékcsökkenés: } 25\,000\,000 \text{ Ft} / 25\,000 \text{ gépóra} = 1\,000 \text{ Ft/gépóra} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Október havi gépórák: } 21 \text{ nap} \times 2 \text{ műszak} \times 8 \text{ óra/műszak} = 336 \text{ óra}$$

$$\text{Október havi értékcsökkenés: } 336 \text{ óra} \times 1\,000 \text{ Ft/gépóra} = 336\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

A műszaki gépek értékcsökkenési leírásának könyvelési tétele: **T 57 vagy 571 – K 139**
(1 pont)

c) Számítsa ki az október havi késztermék-értékesítés készletcsökkenésének önköltségen számított értékét! (3 pont)

Készletcsökkenés önköltségen: **1 944 000 Ft**

Mellékszámítások:

Értékesített mennyiség: $(200 + 800) \times 0,9 = 900$ db

Átlagos önköltség: $((200 \times 2\,000) + (800 \times 2\,200)) / (200 + 800) = (400\,000 + 1\,760\,000) / 1\,000 = 2\,160\,000 \text{ Ft} / 1\,000 \text{ db} = 2\,160 \text{ Ft/db}$ (1 pont)

Készletcsökkenés önköltségen: $900 \times 2\,160 = 1\,944\,000 \text{ Ft}$ (1 pont)

A készletcsökkenés könyvelési tételének kijelölése: **T 581 – K 25** (1 pont)

d) Számítsa ki a saját termelésű készletek állományváltozását október hónapban! (1 pont)

Saját termelésű készletek állományváltozása: **-184 000 Ft**

Mellékszámítások:

Késztermék zárókészlet: $(200 + 800 - 900) \times 2\,160 = 100 \times 2\,160 = 216\,000 \text{ Ft}$

Késztermék nyitókészlet: $200 \times 2\,000 = 400\,000 \text{ Ft}$

Állományváltozás: $216\,000 - 400\,000 = -184\,000 \text{ Ft}$

e) Állapítsa meg a Gesztenye Kft. október havi üzemi (üzleti) tevékenységének eredményét a 4. feladatban korábban megadott október havi információk, illetve az Ön által az előző feladatrészekben kiszámított adatok alapján!

Töltse ki az alábbi eredménykimutatás részletet a hiányzó értékadatok beírásával! A szükséges mellékszámításokat jelölje! (4 pont)

Eredmény sorok megnevezése	Összeg E Ft	Pont
ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	3 600	(1 pont)
AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK	-184	(1 pont)
EGYÉB BEVÉTELEK	724	
ANYAG JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	804	
SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	5 200	(1 pont)
ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	336	
EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	0	
ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	- 2 200	(1 pont)

Mellékszámítások:

$900 \times 5\,080 = 4\,572\,000 \text{ Ft}$

$4\,572\,000 / 1,27 = 3\,600\,000 \text{ Ft}$

$4\,000\,000 + 1\,200\,000 = 5\,200\,000 \text{ Ft}$

$3\,600\,000 - 184\,000 + 724\,000 - 804\,000 - 5\,200\,000 - 336\,000 = -2\,200\,000 \text{ Ft}$

(A mellékszámítások kijelölése nélkül pont nem adható.)